

Miljøtilladelse til

Holmevej 120
3670 Veksø

Nye stalde til
ammekøer

Efter § 16b stk. 1
i husdyrbrugsloven

24. marts 2021

ROSKILDE
KOMMUNE

§ 16b stk. 1 tilladelse til nye stalde til ammekøer, Holmevej 120, 3670 Veksø

Kontaktoplysninger	
Ansøgers navn og adresse	Peter og Dorte Christensen Holmevej 120 3670 Veksø Tlf. nr.: 40139470 E-mail: petercmaskinstation@mail.dk
Ansøgers CVR	25290542
Ansøgers CHR	104349
Ansøgers konsulent	Bornholms Landbrug & Fødevarer Konsulent Elisabeth Falk Rønnevej 1 3720 Aakirkeby Tlf.nr.: 56907815 E-mail: ef@blf.dk
Ejer	Gårdejer Peter og Dorte Christensen
Ejendommens adresse	Holmevej 120, 3670 Veksø
Ejendomsnummer	2650191215
Matr. Nr.	33d Gundsømagle By, Gundsømagle
Tilsynsmyndighed	Roskilde Kommune
Sagsnr.	330007
Ansøgnings-id	Skema nr. 221176 version 6

Indholdsfortegnelse

Den samlede tilladelse består af 4 sammenhængende dele:

1. Kort resume
2. Afgørelse med klagevejledning
3. Vilkår, der er forudsætningerne for miljøtilladelsen
4. Ansøgers miljøtekniske beskrivelse og Roskilde Kommunes vurderinger, som ligger til grund for miljøtilladelsen.

Den miljøtekniske beskrivelse i kapitel 4 beskriver landbrugets beliggenhed, indretning og drift, samt den miljøpåvirkning der er fra husdyrproduktionen. Her er også beskrevet, hvilke forureningsbegrænsende foranstaltninger der iværksættes i forbindelse med miljøtilladelsen.

Efter de enkelte afsnit i den miljøtekniske beskrivelse afrundes med kommunens vurderinger af, hvorvidt der forventes en væsentlig effekt på miljøet eller om der kan være væsentlige gener for de omkringboende. I de tilfælde, hvor det er vurderet, at der kan være væsentlige påvirkninger, henvises til de vilkår, der er stillet for at imødegå påvirkningen.

Indholdsfortegnelse.....	3
1 Ikke-teknisk resume.....	5
2 Afgørelse om miljøtilladelse	6
2.1 Klagevejledning	7
2.2 Udtalelse fra andre myndigheder	7
2.3 Høring	7
2.4 Offentliggørelse af afgørelsen.....	7
3 Vilkår for miljøtilladelse	9
3.1 Generelle vilkår.....	9
3.2 Vilkår vedrørende anlægget	9
4 Miljøtilladelsens forudsætninger - miljøteknisk beskrivelse og Roskilde Kommunes vurderinger	13
4.1 Baggrund.....	13
4.1.1 Sagsforløb.....	13
4.1.2 Anlæggets ejer- og driftsforhold	13
4.2 Husdyrbrugets anlæg	13
4.2.1 Generelt	13
4.2.2 Husdyrbrugets lokalisering – afstandskrav.....	14
4.2.3 Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold	15
4.2.4 Produktionsareal og gødningsopbevaringsareal	17
4.2.5 Gødningsproduktion og –håndtering	18
4.2.6 Ammoniakemission, naturvurdering og Bilag IV-arter.....	18
4.2.7 Lugt	23
4.2.8 Støjkluder og rystelser.....	24
4.2.9 Støv.....	25
4.2.10 Lys.....	25
4.2.11 Fluer og skadedyr	26
4.2.12 Transport, til- og frakørsler	26
4.2.13 Affald, kemikalier og pesticider	27
4.2.14 Jord, grundvand, overfladevand, spildevand	27
4.2.15 BAT – Bedste tilgængelige teknologi	28
4.2.16 Energi- og vandforbrug	28
4.2.17 Uheld	28
4.2.18 Egenkontrol	28
4.3 Samlet vurdering.....	29
Bilag 1: Situationsplan.....	30
Bilag 2: Område for afgræsning	31

1 Ikke-teknisk resume

Ansøger ønsker at opføre to nye vinterstalde til ammekøer med et samlet produktionsareal på i alt 714 m². De nye stalde med dybstrøelse kommer til at ligge i tilknytning til det eksisterende bygnings-sæt. De nye staldes nordlige langsider bliver åbne imellem spær, og der opføres et overdækket uden-dørs støbt foderbord i to meters bredde, med fanggitter eller kirkestole mellem spær.

Miljøtilladelsen omfatter:

- Nye kostalde på i alt 714 m² produktionsareal. Dyretype alle kvæg, heste, får og geder; Dybstrøelse.
- Overdækket foderbord på staldenes nordsider.

Ejendommens nye kostalde fremgår af nedenstående kortudsnit. Se endvidere Bilag 1.

Afstandskrav til offentlig vej er ikke overholdt. Afstandskravet er 15 m, og den aktuelle afstand er 12,5 m. Der søges derfor om dispensation. Alle øvrige afstandskrav til naboer, byzone, beskyttede naturtyper, vandløb, søer, naboskel, vej m.v. er overholdt.

Det er vurderet, at det ansøgte er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugs-ejendom, og det ansøgte er ikke i strid med kommuneplanen.

Samlet vurdering

Det er Roskilde Kommunes samlede vurdering, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at medføre væsentlige virkninger på miljøet.

2 Afgørelse om miljøtilladelse

Roskilde Kommune meddeler hermed tilladelse til husdyrproduktion tilknyttet ejendommen beliggende Holmevej 120, 3670 Veksø.

Miljøtilladelsen omfatter:

- Nye kostalde på i alt 714 m² produktionsareal. Dyretype alle kvæg, heste, får og geder; Dybstrøelse.
- Overdækket foderbord på staldenes nordsider.

Situationsplan for ejendommen fremgår af Bilag 1.

Tilladelsen gives i henhold til § 16b stk. 1 i Husdyrbrugsloven¹ med de vilkår, som fremgår af tilladelsen samt reglerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen².

Roskilde Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen bl.a. ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke på en måde, som er uforeneligt med hensynet til omgivelserne. Roskilde Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrbrugsloven og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Miljøtilladelsen gives under forudsætning af, at de til enhver tid gældende regler på området og tilladelsens vilkår overholdes. Miljøtilladelsen skal være udnyttet senest 6 år efter meddelelsesdatoen dvs. senest den 24. marts 2027. Hvis miljøtilladelsen efterfølgende ikke udnyttes helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøtilladelsen, som ikke har været udnyttet i de pågældende tre år.

Miljøtilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldsystemer, teknologier og husdyrgødningsopbevaringsanlæg samt ændres på dyrearter og dyretyper før ændringen er anmeldt til og godkendt af tilsynsmyndigheden.

Miljøtilladelsen omfatter udelukkende ejendommens erhvervsdel og forholdet til husdyrbrugslovgivningen. Miljøtilladelsen fritager ikke fra krav om eventuel tilladelse, godkendelse, dispensation eller lignende efter anden lovgivning og for andre bestemmelser. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller spildevand m.v. skal søges separat hos Roskilde Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøtilladelse.

Dispensation for afstand til offentlig vej

Der meddeles dispensation for afstand fra den nordlige stalds foderbord til offentlig vej. Afstandskravet er 15 m, og den aktuelle afstand er 12,5 m. Der henvises til husdyrbruglovens¹ § 9 stk. 1. Det er ikke fundet relevant at stille særlige vilkår i forbindelse med dispensationen. Det skal bemærkes, at

---

¹ LBK nr. 520 af 01/05/2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² BEK nr. 1261 af 29/11/2019 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

dispensationen kun er gældende i forhold til husdyrbruglovens bestemmelser, og at der ved ansøgning om byggetilladelse tillige skal ansøges om dispensation.

Retsbeskyttelse og revurdering

Vilkårene i denne miljøtilladelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 i husdyrbrugsloven.

2.1 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer, som angivet i §§ 84-87 i husdyrbrugsloven, og enhver der har en væsentlig individuel interesse i sagen.

Tilladelsen er offentliggjort på Roskilde Kommunes hjemmeside www.roskilde.dk og digital miljøadministration (<https://dma.mst.dk>) den 24. marts 2021.

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til husdyrbrugsloven, kan inden 4 uger efter afgørelsens offentliggørelse, dvs. inden den 21. april 2021 påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Eventuel klage indsendes til Miljø- og Fødevarerklagenævnet via klageportalen som du finder via <https://naevneneshus.dk/>. Her kan du også finde vejledning til, hvordan du klager.

Klagen er formelt indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Ansøger vil blive underrettet, såfremt der inden klagefristens udløb, indgives klage fra anden side.

Roskilde Kommune skal desuden gøre ansøger opmærksom på, at virksomheden har ret til aktindsigt. Tidspunkt for eventuelt gennemsyn af sagen kan aftales telefonisk med sagsbehandleren.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. husdyrbrugslovens § 38. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter offentliggørelsen. Er afgørelsen påklaget, forlænges fristen til 6 måneder efter Miljø- og Fødevarerklagenævnet afgørelse af sagen.

2.2 Udtalelse fra andre myndigheder

Det er ikke fundet relevant at sende sagen i høring hos andre myndigheder.

2.3 Høring

Udkast til afgørelse blev sendt til nedenstående:

- Ansøger: Peter og Dorte Christensen, Holmevej 120, 2670 Veksø, petercmaskinstation@mail.dk
- Ansøgers konsulent: Bornholms Landbrug og Fødevarer, Elisabeth Falk, Rønnevej 1, 3720 Aakirkeby, ef@blf.dk
- Alle naboer (ejere og lejere) med matrikel stødende op til husdyrbruget (lugten fra husdyrbruget er så lille, at lugtkonsekvensområdet ikke kan beregnes).

Der indkom ingen bemærkninger i høringsperioden.

2.4 Offentliggørelse af afgørelsen

Roskilde Kommune meddeler den 24. marts 2021 miljøtilladelse.

Miljøtilladelsen er offentliggjort den 24. marts 2021 på kommunens hjemmeside www.roskilde.dk og digital miljøadministration (<https://dma.mst.dk>).

Kopi af afgørelsen inkl. bilag er sendt til følgende:

- Ansøger, Peter og Dorte Christensen Holmevej 120, 2670 Veksø
- Ansøgers konsulent: Bornholms Landbrug og Fødevarer, Elisabeth Falk, Rønnevej 1, 3720 Aakirkeby, ef@blf.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed; trost@stps.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Fiskeriforening; mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen; nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforening; dnroskilde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening; dof@dof.dk
- Det Økologiske Råd; info@ecocouncil.dk
- Naturstyrelsen; nst@nst.dk
- Miljøstyrelsen; mst@mst.dk
- Noah; noah@noah.dk

3 Vilkår for miljøtilladelse

Tilladelsen gives under forudsætning af, at produktionen opfylder følgende vilkår.

3.1 *Generelle vilkår*

1. Tilladelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter, der er knyttet til bygningerne på ejendommen Holmevej 120, 3670 Veksø.
2. Det er den ansvarlige for driften af anlægget, der er ansvarlig for at overholde tilladelsen med vilkår. Eventuelle ændringer i ejerforhold og/eller hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift skal meddeles til Roskilde Kommune.
3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøtilladelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med tilladelsens vilkår.

3.2 *Vilkår vedrørende anlægget*

Nye stalde

4. Der kan etableres 2 nye kostalde med tilhørende foderborde med et samlet produktionsareal på i alt 714 m². Staldene skal være indrettet som ”alle kvæg, heste, får og geder; Dybstrøelse” i de 714 m² og skal placeres som vist på Bilag 1. Staldene kan opføres uden fast bund i henhold til Landbrugets Byggeblad 095.03-04.
5. Der må ikke opstaldes malkekvæg i staldene.

Produktionsareal

6. Husdyrbrugets produktionsareal, staldsystem og teknologi samt dyrearter og dyretyper skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Ny stald	459	Naturlig ventilation	3 m	(#327261) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	7	450
Ny stald syd	267	Naturlig ventilation	3 m	(#327262) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	7	264
Sum						714

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen
Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse
Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
Heste. Dybstrøelse
Får og geder. Dybstrøelse

Drift

- Dyrene skal være udegående mindst 7 måneder om året i ”Ny stald nord” og i ”Ny stald syd”.
- De 7 måneder skal inkludere juni, juli, august og september, og det skal ved tilsyn kunne konstateres, at der ikke er adgang for dyrene i staldene. Dog kan dyrene kortvarigt have adgang til staldene i forbindelse med veterinærbehandling, eller fordi dyrenes velfærd eller fredningens formål kræver det. Disse nødstilfælde skal begrundes og fremgå af en logbog.
- De opstaldede dyr skal afgræsse naturarealerne syd for Holmevej 120 vist på bilag 2 og afgrænset med sort ramme, så plejeplanens formål/fredningens formål følges og under hensyntagen til dyrenes velfærd. Området afgrænset med blå ramme må også afgræsses, hvis der er yderligere behov. Der skal føres logbog med afgræsningen, jf. vilkår 28.

Anlæggets landskabelige udtryk

- De nye staldes sider og gavle skal opføres i røde og hvide ståltrapez-plader – hvide plader for nederen og med røde plader øverst på langsider og i gavltrekanter. Taget skal opføres i sorte eternitplader. Porte skal opføres i samme farve som staldene.
- Det eksisterende læhegn mellem matr. nr. 33a Gundsømagle By, Gundsømagle og Holmevej skal opretholdes.

Lugt

- Der skal til stadighed opretholdes en god hygiejne i og omkring staldene.
- Såfremt der efter kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

Støj

- Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt – målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen (15 m fra bolig) – overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A) målt 1½ meter over terræn:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Hverdage kl. 07-18	55 dB(A)	8 timer

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Lørdag kl. 07 – 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 – 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften kl. 18-22	45 dB(A)	1 time
Nat kl. 22-07	40 dB(A)	½ time

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra husdyrbruget, dvs. også støj fra andet end fæste, tekniske installationer. Vilkår om støj skal derfor gælde al støj fra landbrugsdriften, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

15. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige støjgener, kan kommunen bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst 1 gang årligt. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Dokumentationen skal følge gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen.

Støv

16. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår støvgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

Lys

17. Udendørsbelysning skal i nødvendigt omfang afskærmes, således at lyset er til mindst mulig gene for naboer.
18. Driften af stalde, bygninger og husdyrgødningsanlæg må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til lysgener, skal bedriften udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

Fluer og skadedyr

19. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
20. Staldareal og det øvrige anlæg skal holdes rengjort og ryddeligt, således der ikke er unødigt opformering af fluer og skadedyr.
21. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Institut for Agroøkologi.

22. Såfremt der efter kommunes vurdering opstår gener for omgivelserne ved opformering af fluer og skadedyr, kan kommunen meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Institut for Agroøkologi.

Jord, grundvand, overfladevand og spildevand

23. Tankning af brændstof skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller, hvis det årlige forbrug er på over 25.000 liter, eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
24. Tanke til opbevaring af brændstof skal være placeret på fast og tæt bund, så spild fra påfyldningspistol ikke kan løbe til jord, overfladevand eller grundvand. Tanke skal være sikret mod påkørsel.
25. Olie og kemikalier skal opbevares i beholdere, der er egnede til opbevaring og transport af det pågældende affald. Beholderne skal oplagres på et fast, ikke permeabelt underlag med opkant og uden afløb til kloak. Oplagspladsen skal være under tag, og være indrettet således, at hele spildet kan opsamles ved brud på den beholder, der indeholder den største mængde farlige affald.
26. Afledning af overfladevand fra befæstede arealer må ikke kunne give anledning til forurening af jord, nærliggende natur, vandløb, søer, fjord eller hav. Der må derfor ikke ske tilledning af husdyrgødning eller sprøjtemiddelrester til regnvandsafløb eller dræn.
27. Overfladevand og gødning fra det befæstede areal omkring stalden skal opsamles og udbringes på landbrugsjord.

Egenkontrol

28. Ved tilsyn skal kommunen have adgang til relevant dokumentation for overholdelse af vilkårene. Det kan fx være i form af opgørelse af
- opbevaring og afhentning af husdyrgødning, hvis der sker ændringer
  - oplysninger om drift og vedligehold af staldsystemer
  - logbog for udegående dyr
  - logbog for afgræsning af kategori 3-naturområdet syd for ejendommen jf. bilag 2.

4 Miljøtilladelsens forudsætninger - miljøteknisk beskrivelse og Roskilde Kommunes vurderinger

Den miljøtekniske beskrivelse danner grundlag for de vilkår, som meddeles i miljøtilladelsen. Den efterfølgende vurdering fra Roskilde kommune skal belyse konsekvenserne af driften på ejendommen, og om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen, er tilstrækkelige.

4.1 *Baggrund*

4.1.1 Sagsforløb

Peter og Dorte Christensen, Holmevej 120, 3670 Veksø har den 7. september 2020 via Bornholms Landbrug og Fødevarer og konsulent Elisabeth Falk indsendt en ansøgning om miljøtilladelse i husdyrgodkendelse.dk. Ansøgningen har skema nr. 221176 version 6. Husdyrbruget er ikke tidligere godkendt efter husdyrgodkendelsesloven eller husdyrbrugloven.

Der søges om tilladelse til 714 m² produktionsareal i nye kostalde.

4.1.2 Anlæggets ejer- og driftsforhold

Ejendommen Holmevej 120, 3670 Veksø ejes af Peter og Dorte Christensen.

Kommunens vurdering

Denne miljøtilladelse omfatter udelukkende anlæggene på adressen Holmevej 120, 3670 Veksø. De nye kostalde bliver placeret i tilknytning til ejendommens øvrige bygningsmasse på matr. nr. 33a Gundsømagle By, Gundsømagle.

Kommunen stiller vilkår om, at det er den ansvarlige for driften af anlægget, der er ansvarlig for at overholde tilladelsen med vilkår. Ejer Peter og Dorte Christensen er ansvarlig for driften.

Såfremt drifts- eller ejerforhold ændres, er der stillet vilkår om, at dette meddeles Roskilde Kommune. Efterfølgende vil kommunen vurdere, om det kan give anledning til at ændre vilkår eller der skal udarbejdes tillæg.

Miljøtilladelsen skal være udnyttet indenfor 6 år jf. reglerne i husdyrbrugsloven. Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden udløbet af denne frist.

For at sikre, at tilladelsens vilkår vedrørende produktionsanlæg er kendt af evt. ansatte, der beskæftiger sig med den pågældende del af driften, stilles der vilkår herom.

4.2 *Husdyrbrugets anlæg*

4.2.1 Generelt

Ansøger ønsker at opføre to nye ammekostalde med et samlet produktionsareal på i alt 714 m². De nye stalde med dybstrøelse kommer til at ligge i tilknytning til det eksisterende bygningsæt. De nye staldes nordlige langsider bliver åbne imellem spær, og der opføres et overdækket udendørs støbt forderbord i to meters bredde med fanggitter.

Ud over de nye stalde omfatter miljøtilladelsen 2 ældre bygninger der benyttes til opbevaring og en ladebygning på 84 m x 26 m = 2.184 m², som bruges til opbevaring af maskiner, hø og halm, og diverse.

Situationsplan for ejendommen fremgår af Bilag 1.

4.2.2 Husdyrbrugets lokalisering – afstandskrav

Husdyrbrugets anlæg er beliggende ca. 3 km syd for Stenløse, mellem Veksø og Gundsømagle.

Der er ikke beskyttelses- eller byggelinjer, der påvirker det ønskede projekt.

Der meddeles dispensation for afstand fra den nordlige stalds foderbord til offentlig vej. Afstandskravet er 15 m, og den aktuelle afstand er 12,5 m. Der henvises til husdyrbruglovens¹ § 9 stk. 1.

Bedriftens overholder nedenstående afstandskrav:

- 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.
- 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning.
- 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m², jf. dog stk. 2.
- 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 15 m til beboelse på samme ejendom.
- 30 m til naboskel.
- 50 m til eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde

Kommunens vurdering

Husdyrbrugets nye kostalde placeres i landzone.

Etablering, udvidelser og ændringer på et husdyrbrug skal opfylde afstandskrav i følgende love og bekendtgørelser, som gælder for husdyrbrug:

- Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. § 6: Forbudszone til naboer og byzone.
- Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. § 7: Afstande til beskyttede naturtyper.
- Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. § 8: Afstande til bl.a. vandløb, søer, naboskel og vej.

Afstandskravet jf. § 6

Kravet er mindst 50 m til nabobeboelse, byzone og lokalplan for boliger. De nye kostalde opfylder afstandskravet, da afstand til nærmeste nabobeboelse er mere end 250 m.

Afstandskravet jf. § 7

Efter husdyrbruglovens § 7 er der forbud mod etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug op til 10 m fra nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper i og uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Forbuddet omfatter de naturtyper, der i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 2, nr. 1 og 2, er defineret som kategori 1-natur og kategori 2-natur. Afstanden fra de nye stalde til det nærmeste af disse områder er mere end 1.600 m, og kravet er således opfyldt.

Afstandskravet jf. § 8

Kravet til afstandskrav fremgår af nedenstående tabel. Bortset fra afstand til offentlig vej, hvorfra der meddeles dispensation, er afstandskravene opfyldt.

Afstandskrav til	Afstands-krav
Ikke almene vandforsyningsanlæg	25 m
Almene vandforsyningsanlæg	50 m
Vandløb (herunder dræn) søer	15 m
<i>Offentlig vej og privat fællesvej (ikke overholdt)</i>	<i>15 m</i>
Naboskel	30 m
Beboelse samme ejendom	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m

4.2.3 Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold

Ansøgers beskrivelse

Holmevej 120 har § 3 beskyttet natur (krat, bevoksning, søer og moser) mod både nord og syd. Det eksisterende bygningsæt består af et stuehus, 2 ældre bygninger der benyttes til opbevaring og en ladebygning på 84 m x 26 m = 2.184 m², som bruges til opbevaring af maskiner, hø og halm, og diverse. Ejendommen drives med maskinstation, og en besætning med Galloway-kvæg, som bruges til naturpleje i Værebros Ådal og ved Roskilde Fjord. Galloway er en såkaldt hårdfør kvægrace, som kan være udendørs hele året, hvis de tilbydes læ og et tørt leje. Men da naturarealerne i Værebros Ådal og ved Roskilde Fjord kan blive meget fugtige om efteråret og vinteren, er der behov for at opføre staldbygninger, som kan bruges til vinteropstaldning af dyrene. Hvis efteråret/vinteren er tør, vil dyrene have fri adgang til udearealer. Hvis efteråret/vinteren omvendt er våd, vil dyrene blive holdt på stald i op til 5 måneder mellem oktober-december og februar-april.

Peter og Dorte Christensen både ejer og forpagter landbrugsarealer. De dyrkede arealer ligger med græs i op til 5 år, og omlægges enten direkte eller i en korn/helsædsafgrøde med højst 5-års mellemrum. Dybstrøelsen fra de nye stalde vil blive nedarbejdet på de marker, hvor græsset bliver lagt om.

Nye stald - Udseende, dimensioner og materialer

Staldene opføres i tilknytning til eksisterende bygninger. Staldene kommer til at måle 15m x 30m, og 12m x 22m = i alt 714 m². Staldene opføres med stålspær og med en benhøjde på 4 m. Højde til kip bliver ca. 7 m. Eternittag med 20 graders hældning.

Staldens sider og gavle opføres i røde og hvide ståltrapez-plader – hvide plader for neden og med røde plader øverst på langsider og i gavltrekanter. Taget bliver i sort eternitplader. Der etableres porte i begge ender af gavlene i samme farve som staldene. Portene bliver 4,5 m x 6 m.

Farve- og materialevalg svarer til eksisterende ladebygning.

De nye stalders nordlige langsider bliver åbne imellem spær, og der opføres et overdækket udendørs støbt foderbord i to meters bredde, med fanggitter eller kirkestole imellem spær. Med det overdækkede foderbord kommer bygningerne til at måle 17 m x 30 m, og 14 m x 22 m. Dog bliver den nye nordlige stalds overdækkede foderbord kun 25 m langt målt fra øst. Det sker for at overholde tinglyst afstand til vejmidte.

Staldene opføres uden fast bund og afløb som beskrevet i Byggeblad 095.03-04 ”Etablering af løsdriftsstalde uden fast bund til ammekøer, ungdyr mv. på dybstrøelse”.

Der søges til flexgruppe ”Alle kvæg, heste, får, geder”. Da der bygges efter byggeblad 095.03-04, fastsættes vilkår om, at der ikke må opstales malkekvæg, med mindre at der etableres fast bund med afløb under dybstrøelsen.

Landskabelige forhold

De nye stalde med dybstrøelse kommer til at ligge i tilknytning til eksisterende bygningsæt, og uden at virke dominerende i landskabet.

Der er tidligere – i forbindelse med opførelse af eksisterende ladebygning – plantet et 3-rækket læhegn langs Holmevej. Det vurderes, at der ikke er behov for yderligere afskærmende beplantning, da der ikke er naboer tæt på de nye stalde.

Fredning - Værebros Ådal

Holmevej 120 er beliggende i fredningen ”Værebros Ådal”. Fredningen blev stadfæstet i 2017.

Det fredede område strækker sig over Egedal og Roskilde Kommuner fra Mølleådal i øst til Roskilde Fjord i vest. Landskabet er en smeltevandsdal, der er karakteriseret af den brede, flade dalbund, hvor svagt skrånede dalsider rejser sig til det omgivende landskab med Værebros Å i bunden af dalstrøget.

Fredningsområdets biologiske værdier er særlig knyttet til dets mange enge og moser, som rummer flere interessante plante- og dyrearter.

Formålet med fredningen er at bevare områdets karakter af sammenhængende landskab, at forbedre levedygtigheden for plante- og dyreliv, at forbedre offentlighedens adgang og at skabe grundlag for naturpleje. Fredningens formål om naturpleje er at give kommunerne mulighed for at udføre naturpleje på de privatejede arealer i fredningen. Formålet med naturplejen er at sikre, at de § 3 registrerede arealer ikke vokser ud af udpegningen og at styrke og fastholde det åbne ådalslandskab, der giver mulighed for en visuel oplevelse af et sammenhængende landskab.

Ansøger Peter Christensen er med til at fremme fredningsformål om naturpleje, da hans kvæg bruges til naturpleje indenfor fredningen.

Da Værebros Ådal indeholder mange våde naturtyper, er der et behov for at kunne opstalde kvæget fra efteråret til foråret, for at tilgodese kvægets velfærd, og undgå optrædning af arealerne.

Af fredningsbestemmelserne fremgår, at ”De for jordbrugsdriften erhvervsmæssigt nødvendige driftsbygninger kan opføres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse”.

Kommunens vurdering

Husdyrbrugets nye kostalde placeres i landzone.

Kommuneplan 2016 siger: Landområdet skal hovedsagelig anvendes til jordbrugsformål, herunder landbrug, gartneri og skovbrug samt råstofindvinding, fritidsformål, naturområde o.l.

De for jordbrugsdriften erhvervsmæssigt nødvendige driftsbygninger kan som udgangspunkt opføres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse. Ejendommen drives med maskinstation, og en besætning med Galloway-kvæg, som bruges til naturpleje i Værebros Ådal og ved Roskilde Fjord. De nye kostalde ligger i tilknytning til eksisterende bebyggelse på ejendommen Holmevej 120. Det vurderes på denne baggrund, at de nye kostalde er erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrug.

De nye staldbygninger opføres i samme farver og materialer som de eksisterende driftsbygninger. Det vurderes, at anlæggets størrelse og udtryk ikke vil tilsidesætte de landskabelige værdier. Der stilles vilkår om materialevalg, farver, størrelse og placering af staldene.

Området ligger ikke indenfor værdifuldt landbrugsområde, bevaringsværdige landskaber, specifikke geologiske bevaringsværdier, værdifuldt kulturmiljø eller kirkeomgivelser. Skovrejsning er uønsket i området. Det ansøgte staldanlæg, som placeres jf. ovenstående afsnit, hører naturligt til i landzone og vurderes ikke at være i strid med retningslinjerne for ovenstående områder i kommuneplanen.

De nye kostalde er beliggende i det fredede område; Værebros Ådal. Med baggrund i fredningens bestemmelser om, at nødvendige landbrugsbyggerier kan etableres i fredningsområdet vurderes det, at projektet ikke er i modstrid med fredningen.

Det vurderes samlet, at det ansøgte er erhvervsmæssigt nødvendig, og at det ansøgte ikke er i strid med hverken Roskilde kommuneplan eller fredningen Værebros Ådal.

Situationsplan for ejendommens bygninger fremgår af Bilag 1.

4.2.4 Produktionsareal og gødningsopbevaringsareal

Overblik over produktionsareal for ansøgt drift fremgår af nedenstående tabel.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Ny stald	459	Naturlig ventilation	3 m	(#327261) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	7	450
Ny stald syd	267	Naturlig ventilation	3 m	(#327262) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	7	264
Sum						714

Produktionsarealernes placering kan ses på bilag 1.

Kommunens vurdering

Produktionens miljøpåvirkning med ammoniak og lugt afhænger af staldanlæggets størrelse opgjort som produktionsarealet, af dyrearter/typer, af anvendte staldsystemer, af overfladearealet af husdyrgødningslagre samt anvendte teknologier i stalde og lagre.

Det er oplyst, at der ikke tidligere har været godkendt staldanlæg på ejendommen, og nudrift og 8-årsdrift er derfor 0.

Miljøtilladelsen er givet på grundlag af ansøgningens oplysninger om staldenes andel af produktionsareal, dyretyper, anvendte staldsystemer samt tilhørende teknologier og de faste gødningsopbevaringsanlægs overfladeareal. Produktionsarealet er angivet som nettoarealer. De ansøgte oplysninger fremgår ovenfor. De oplyste produktionsarealer stemmer overens med byggeriet på ejendommen.

Miljøpåvirkningen med ammoniak og lugt afhænger af produktionsarealets og gødningsopbevaringsarealets størrelse samt dyresammensætning og de anvendte staldsystemer samt den anvendte teknologi. Kommunen stiller derfor vilkår til disse forhold for at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

Kommunen stiller vilkår om produktionsarealer og dyrehold for at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

Der gøres opmærksom på, at arealer, hvor der eventuelt går dyr midlertidigt og som ikke er medregnet som produktionsarealer, skal rengøres iht. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 38.

4.2.5 Gødningsproduktion og –håndtering

I løbet af vinteren vil der i de nye stalde blive etableres en dybstrøelsesmåtte bestående af kvægets gødning og strøelse (halm). Når kvæget lukkes på sommergræs om foråret, vil dybstrøelsesmatten blive liggende i staldene til om efteråret, hvor dybstrøelsen nedarbejdes på de marker, hvor der skal sås nyt græs.

Alternativt bliver dybstrøelsesmatten kørt ud om foråret, og lagt i markstak, som overdækkes. Markstakken flyttes rundt fra år til år, og der går mindst 5 år imellem at den placeres på samme sted.

Kommunens vurdering

En velstrøet dybstrøelsesmåtte med over 30 % tørstof er at regne som kompost, når den har ligget i stalden hele vinteren. Det er derfor i overensstemmelse med reglerne at lægge den i markstak indtil udspreddning.

Roskilde Kommune vurderer, at opbevaring af husdyrbrugets husdyrgødning vil ske på en måde, som er i overensstemmelse med de generelle miljøregler i husdyrgødningsbekendtgørelsen og dermed vil være tilstrækkelige til at begrænse den mulige påvirkning af det omgivne miljø fra opbevaringsanlæggene.

4.2.6 Ammoniakemission, naturvurdering og Bilag IV-arter

Plantesamfund i terrestriske naturområder kan være følsomme overfor luftbåren ammoniak. Ammoniak kan medføre eutrofiering, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der normalt ske en fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder. Dermed kan der være risiko for negativ påvirkning af væsentlige naturværdier.

I miljøtilladelsesordningen er der som udgangspunkt taget det nødvendige hensyn til naturområder i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition med ammoniak til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper. Ammoniakemissionen skal overholde beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Der er i ansøgningssystemet foretaget konkrete ammoniakdepositionsberegninger på de aktuelle ammoniakfølsomme naturområder, herunder også ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper beliggende indenfor habitatområder.

I det følgende har kommunen foretaget en vurdering af, om naturområderne i nærheden af staldanlæg og opbevaringslagre i det aktuelle projekt, kan blive påvirket væsentligt som følge af øget kvælstoffordampning.

4.2.6.1 Kategori 1-natur (ammoniakfølsomme habitatnaturtyper inden for Natura 2000-områder):

Ansøgers beskrivelse

Denne kategori omfatter de nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder.

Nærmeste Natura 2000 område er Natura 2000-område N136 Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov (Fuglebeskyttelsesområde F105, Habitatområde H120), incl fredningen ved Gundsømagle Sø, som ligger ca. 1,7 km sydvest for Holmevej 120. Både merdeposition og totaldeposition fra Holmevej 120's samlede anlæg til kategori 1-natur er i ansøgt drift beregnet til 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år. Og opfylder det fastsatte beskyttelsesniveau. Udvidelsen på Holmevej 120 vurderes derfor ikke at have betydning ift. ammoniakdeposition til Natura 2000 område nr. N136.

For kategori 1-natur gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden (Opgøres ud fra kumulationsmodel jf. § 25):

- 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug
- 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug
- 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug

Den nærmeste kategori 1-natur er beliggende i en afstand af ca. 1.800 m sydvest for ejendommen. Totaldepositionen hertil er beregnet til 0,0 kg N/ha/år. Da der ikke afsættes ammoniak fra husdyrholdet på Holmevej 120 til naturområdet, er det ikke relevant at undersøge, om der er andre husdyrbrug i nærheden, som skal indgå i kumulationsmodellen for beskyttelsesniveauet.

Kommunens vurdering

Den beregnede totaldeposition fra anlægget til ammoniakfølsomme kategori 1-naturområder ligger under Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau på 0,2-0,7 kg N/ha/år. Kommunen vurderer derfor, at det ansøgte ikke indebærer nogen risiko for en væsentlig negativ påvirkning af habitatområdet eller dets udpegningsgrundlag.

De øvrige kategori 1 naturområder ligger længere væk fra ejendommen, og der er ikke beregnet til kategori 1 naturområder længere væk, idet depositionsdepositionen aftager med afstand til kilden.

4.2.6.2 Kategori 2-natur (habitatnaturtyper uden for Natura 2000-områder):

Denne kategori omfatter de nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Der stilles i loven et krav om en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år til disse naturområder, som kan skærpes efter nærmere definerede kriterier. Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder og overdrev større end hhv. 10 og 2,5 ha, der er beliggende udenfor Natura 2000-områder og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunens vurdering

Nærmeste kat. 2 natur er overdrev ved Knudsbjerg, ca. 1.600 m vest for Holmevej 120. Både totaldeposition og merdepositionen er beregnet til 0,0 kg NH₃-N pr ha pr år. Ammoniakdepositionen fra Holmevej 120 samlede anlæg i ansøgt drift opfylder det fastsatte beskyttelsesniveau.

Udvidelsen på Holmevej 120 vurderes derfor ikke at have betydning ift. ammoniakdeposition til kategori 2 natur.

4.2.6.3 Kategori 3-natur (§ 3 heder, moser og overdrev og ammoniakfølsomme skove):

Kategori 3 omfatter ammoniakfølsomme naturtyper udenfor Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2. Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove. Kommunen skal vurdere, om det ansøgte kan føre til tilstandsændringer i naturområderne. Kommunen kan stille krav om en maks. merdeposition. Kravet må dog ikke være under 1,0 kg N/ha pr. år.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«,
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove, og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.

Kommunens vurdering

Den nærmeste kategori 3 natur er § 3 enge og moser i Værebros Ådal. Fra nærmeste § 3 areal, som er en mose syd for ejendommen, og til de to ansøgte stalde, er der ca. 29 m og 99 m. Der er op til 2,8 kg NH₃-N pr ha pr år i merdeposition fra Holmevej 120's samlede anlæg i ansøgt drift. Roskilde Kommune skal derfor foretage en vurdering af depositionens betydning i naturpunktet.

Den næst nærmeste kategori 3 natur er en mose nord for Holmevej 120. Fra denne mose, og til de to ansøgte stalde, er der ca. 60 m og 135 m. Der er 1,1 kg NH₃-N pr ha pr år i merdeposition fra ejendommens samlede anlæg i ansøgt drift. Roskilde Kommune skal derfor foretage en vurdering af depositionens betydning i naturpunktet.

Roskilde Kommune vurderer, at *der ikke vil ske en tilstandsændring af mosen syd for de nye stalde med en merbelastning på mindre end ca. 5 kg N – forudsat at den fortsat afgræsses*. Afgræsning vil fjerne ophobet kvælstof, der stammer fra nedfalden ammoniak i planterne. Dette begrundes i, at tålegrænsen for moser er 5-30 kg N/ha/år, hvor de aktuelle moser vurderes at ligge i mellem-tålegrænsen og at baggrundsbelastningen for Roskilde Kommune er oplyst til 8,8 kg N/ha/år (2018). Baggrundsbelastning + totaldeposition = 11,6 kg N/ha/år, hvilket er lavere end tålegrænsen på cirka 15 kg N. På denne baggrund stilles der ikke vilkår om at nedsætte ammoniakdepositionen fra staldene.

For at fjerne kvælstof fra området og derved opretholde mosens naturtype, således som det er beskrevet i plejeplanens målsætning om at opretholde den ekstensive græsning af kærarealerne, så naturtilstanden holdes ved lige, stilles der vilkår om, at husdyrbrugets dyrehold skal afgræsse kategori 3-området syd for ejendommen, og at der skal føres logbog herom. Det sorte område på Bilag 2 skal afgræsses, og det blå område må også blive det. Vilkåret stilles med hjemmel i godkendelsesbekendtgørelsens § 36 stk. 5, hvor kommunen vurderer, at ammoniakdepositionens virkning kan nedsættes ved afgræsning.

Potentielt ammoniakfølsomme skove (kategori 3 natur): Der er henholdsvis ca. 100 m og 160 m til nærmeste potentielt ammoniakfølsomme skov nordvest for ejendommen. Der er 0,8 kg NH₃-N pr ha pr år i merdeposition fra ejendommens samlede anlæg i ansøgt drift, som dermed opfylder det fastsatte beskyttelsesniveau.

Udvidelsen på Holmevej 120 har ingen væsentlig betydning ift. ammoniakdeposition til kategori 3 skove

Sårbare arter, herunder Bilag IV-arter og naturområder beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven

Sårbare arter, herunder Bilag IV-arter

Ved tilladelse af projekter skal kommunen vurdere, om fordampning af ammoniak fra anlægget beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder for bilag IV arterne i det naturlige udbredelsesområde. Endvidere må der ikke ske negativ påvirkning af § 3-naturområder.

En del naturtyper og en række arter er meget følsomme over for ammoniak. Naturtyper og levesteder, der ligger lige op til eller tæt på anlægget, vil især være under direkte påvirkning. Projektet kan kun godkendes under forudsætning af, at tilstanden i beskyttede naturtyper ikke forringes og af, at der ikke sker en beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Der er i nærheden af ejendommen ikke registreret fund af Bilag IV arter.

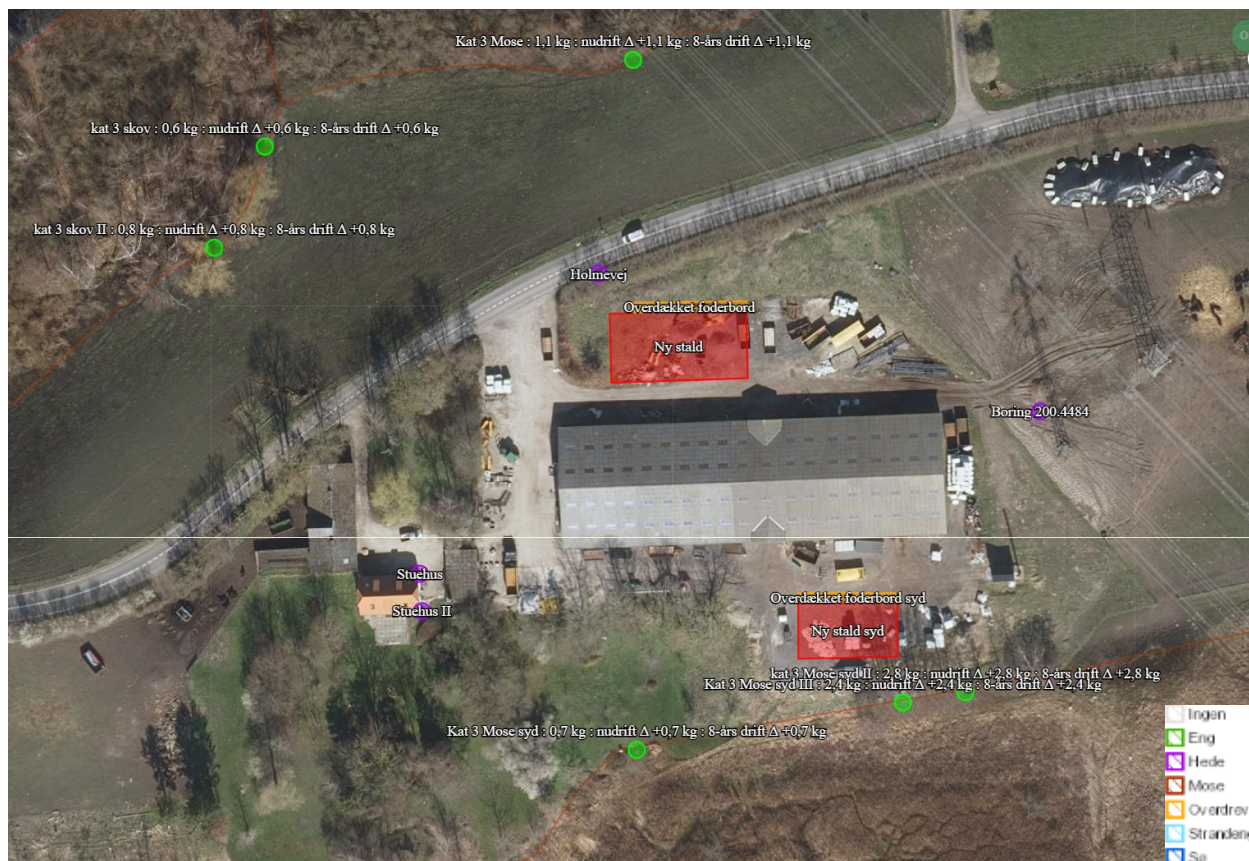
Figur 1: Ingen fund af Bilag IV-arter i nærheden af husdyrbruget (<http://naturdata.miljøportal.dk>)

Det kan ikke udelukkes, at en række dyr, som er omfattet af Habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring husdyrbruget. På baggrund af ”Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007, Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV” samt Kommunens øvrige kendskab, vurderes det umiddelbart, at det kan være vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, skimmelflagermus, troldflagermus, dværgflagermus, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og springfrø.

Øvrig § 3-natur

Påvirkningen af tilstanden i § 3-naturområder kan vurderes ved at undersøge, om naturtypernes tålegrænser for kvælstof overskrides som følge af påvirkning fra ammoniak fra anlægget. Som udgangspunkt vil merbelastninger på mindre end 1,0 kg N/ha/år på naturområder uden for Natura 2000 områder, der ikke er udpeget som kategori-natur, ikke medføre tilstandsændring. Dette er tilfældet uanset hvilken tilførsel, der samlet set sker til naturområdet.

Ammoniakmerdepositionen fra husdyrbruget til de nærliggende § 3-beskyttede naturarealer, der ikke er kategori 1-,2- eller 3-natur, overstiger i ingen punkter 1,0 kg N/ha/år.

Figur 2. Beskyttet § 3-natur nær ejendommen

Kommunens vurdering

På baggrund af, at alle merdepositioner er beregnet til $< 1,0$ kg N/ha/år vurderes det, at projektet ikke vil medføre en væsentlig tilstandsændring af øvrige § 3 naturområder.

Der sker ikke direkte påvirkning af vandhuller i form af forurening eller overskygning, som vil påvirke levesteder for den registrerede stor vandsalamander eller andre paddearter.

Det vurderes, at potentielle yngle- og rasteområder omkring vandhuller ikke isoleres ved det ansøgte projekt.

Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke vil forringe tilstanden væsentligt af særlige beskyttede arter eller naturtyper såvel i som uden for Natura 2000-områder, og at det på baggrund af den eksisterende viden om dyre- og plantearters udbredelse må antages, at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for disse.

Endvidere vurderer kommunen, at tilladelse til husdyrbrugets produktionsareal ikke giver anledning til fastsættelse af specielle retningslinjer for naturbeskyttelse. Tilladelsen vurderes samlet ikke at være i strid med kommuneplanens retningslinjer for naturbeskyttelse.

4.2.7 Lugt

Lugtgener stammer generelt fra opbevaring af husdyrgødning i stalde og på møddingspladser samt fra transport og udspreddning af husdyrgødning.

Beskyttelsesniveauet kræver, at projektet ikke må give anledning til væsentlige gener, hvilket i forhold til lugt betyder, at projektet skal overholde husdyrbruglovens lugtgeneafstande. Disse afstande afhænger af tre forskellige områdetypers lugtfølsomhed: byzone, samlet bebyggelse og enkeltboliger på landet (som ikke har landbrugspligt og ikke er ejet af ansøger).

Lugtgeneafstandene beregnes ud fra den lugt, der udledes fra staldene. De måles fra staldmidten på hver staldbygning og vægtes, hvis der er flere staldbygninger. Geneafstanden er den minimumsafstand, der skal være fra et anlæg til en beboelse uden genekriteriet overskrides.

Ansøgers beskrivelse

Lugtgeneafstandene fra de ansøgte stalde beregnes til 0 m for nærmeste nabo, 0 m til samlet bebyggelse og 0 m til byzone. Årsagen til denne lugtgeneafstand er, at dyreholdet er så lille, så lugtspredningen ikke kan beregnes.

Kommunens vurdering

Når et dyrehold er udegående i mere end 5 måneder om året, og det inkluderer sommermånederne juni-september, bliver der ikke beregnet lugt fra staldene.

Da dyrene er udegående en del af tiden, og da staldene ligger i god afstand til naboer og bag ved andre bygninger, vurderes det ikke at give anledning til væsentlige lugtgener hos naboerne.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtmissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange skal tilrettelægges således, at dannelse af lugtende stoffer minimeres. På baggrund heraf stiller Roskilde Kommune vilkår vedrørende rengøring af staldanlæg og ejendommen generelt med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

Hvis der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, stilles der vilkår om, at kommunen kan meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

4.2.8 Støjkilder og rystelser

Ansøgers beskrivelse

Det vurderes, at støjkilderne er få på Holmevej 120, og at støjniveauet er lavt. I våde høstår kan der være behov for korntørring – men det er kun i et lille omfang, da arealet med korn er lille. Der vil indimellem kunne høres brølen fra kvæget, og der vil være støj fra landbrugsmaskiner, især forår, sommer og efterår i forbindelse med markarbejdet.

Det vurderes ikke, at omkringboende vil blive generet af støj i væsentligt omfang.

Kommunens vurdering

På baggrund af ejendommens lokalisering vurderes det, at støjen fra husdyrbruget, med tilknyttede aktiviteter, generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser.

Der er fastsat vilkår om støjgrænser svarende til områdetype 8 i henhold til Miljøstyrelsens vejledning (5/1984) om Ekstern støj fra virksomheder. Områdetype 8 er ”Det åbne land (incl. landsbyer og landbrugsarealer)”, hvor der ikke er fastsat vejledende støjgrænser. Jf. Miljøstyrelsens vejledning

(5/1984) vil det her være rimeligt at anvende støjgrænserne for områdetype 3 for støjen ved den nærmest liggende enkeltbolig. Kommunen vurderer, at støjen fra vedvarende støjkilder ikke vil overstige de af miljøstyrelsen angivne maksimums grænser for områdetype 3 på 55 dB dag / 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse.

Transport kan forårsage, at de fastsatte grænseværdier for støj overskrides ganske kortvarigt, f.eks. når en traktor på ejendommen passerer i nærheden af en naboejendom. Da dette vil være ganske kortvarigt, vurderer kommunen, at det ikke vil give nogen væsentlig gene. Det bemærkes, at brugen af landbrugsredskaber i marken også er undtaget fra støjgrænserne.

Med baggrund i husdyrbrugets lokalisering og de almindelige driftsrutiner vurderes det, at det ikke er relevant at stille skærpede støjkrav.

Kommunen stiller vilkår om, at driften af husdyrbruget skal overholde visse støjgrænser.

4.2.9 Støv

Ansøgers beskrivelse

Der er kun få støvkilder på Holmevej 120. Det kan støve lidt i forbindelse med at dybstrøelsen strøs med halm. Og det kan støve lidt i forbindelse med kørsel med landbrugsmaskiner – hvis der er tale om et meget nedbørsfattigt år. Det vurderes ikke, at støv fra Holmevej 120 vil være til gene for omkringboende eller forbipasserende.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at de potentielt støvende aktiviteter fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener for omkringboende til bedriften.

Der stilles vilkår om, at hvis der opstår væsentlige støvgener for de omkringboende, som vurderes at være væsentlig større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

Der henvises til god landmandspraksis. Det vil sige, at al transport til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel og planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

4.2.10 Lys

Ansøgers beskrivelse

Der vil blive etableret elektrisk lys (tænd/sluk) i de to nye stalde. Lyset vil kun være tændt i forbindelse med opsyn, fodring og håndtering af kvæget i årets mørke måneder. Lyset er ikke kraftigt eller blændende, og vurderes ikke at være til gene for omkringboende eller forbipasserende.

Kommunens vurdering

Det vurderes, at eventuelle lysforhold fra staldanlægget ikke umiddelbart vil få en væsentlig indvirkning på omgivelserne og landskabet i de mørke timer. Der stilles dog vilkår om krav til begrænsning af lysgener.

4.2.11 Fluer og skadedyr

Ansøgers beskrivelse

Skadedyr forebygges ved at fjerne foderspild og foderrester, holde opryddeligt og undgå tilholdssteder for rotter ved f.eks. oplagspladser og langs fodmure. Rotter bekæmpes på Holmevej 120 via Roskilde Kommunes rottebekæmpelse, som fylder rottekasser, som står omkring bygninger og anlæg. Desuden holdes hunde og katte, som fanger rotter og mus, og forebygger, at gnaverne får fred til at etablerer sig. Fluer forebygges også ved at fjerne foderspild og foderrester.

Kommunens vurdering

Da der er tale om et mindre dyrehold, og da der er god afstand til naboer, vurderes projektet ikke at kunne påvirke omkringboende mærkbart mht. skadedyr.

Det skal søges at minimere gener fra fluer og skadedyr, hvilket fastholdes gennem vilkår om ryddelighed, om foderopbevaring og om at forebygge og bekæmpe fluegener i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Institut for Agroøkologi.

Konstateres der rotter på ejendommen, skal det straks meddelelse til kommunen, så bekæmpelse kan iværksættes.

Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste samt med overholdelse af ovenstående vilkår, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

4.2.12 Transport, til- og frakørsler

Ansøgers beskrivelse

Der vil være ca. 10-15 læs/transporter årligt, når kvæget om foråret skal lukkes på græs ved Roskilde Fjord, og Værebros Ådal nord for Holmevej 120, og tilsvarende ca. 10-15 læs/transporter årligt, når kvæget skal hentes hjem til bedriften om efteråret.

Hjemkørsel af halm til foder og strøelse: ca. 10 læs årligt omkring høst.

Hjemkørsel af wrapphø og hø: ca. 30 læs årligt mellem juni og oktober måned.

Dyr til slagtning: ca. 2 læs/transporter årligt.

Kommunens vurdering

Der ændres ikke på ejendommens til- og frakørselsforhold.

Ved vurdering af, om der forekommer gener fra husdyrbrug, er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor som udgangspunkt acceptere visse ulemper, der kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet.

Kommunen vurderer på baggrund af husdyrbrugets lokalisering, at omfanget af transport ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området.

4.2.13 Affald, kemikalier og pesticider

Ansøgers beskrivelse

Døde dyr: Selvdøde dyr, og dyr, som aflives pga. sygdom eller lignende, ligges til afhentning af DAKA ved indkørslen til ladebygningen. Dyrene overdækkes med presenning indtil afhentning. Der er i gennemsnit tale om meget få dyr, som skal afhentes af DAKA – ca. 1 dyr pr år i gennemsnit.

Affald: Plastik fra wrapballer samles sammen og afleveres på genbrugsplads. Øvrigt brandbart affald fra landbrugsdriften (emballage fra mineralblandinger, snor fra halm- og høballer, mv) afleveres også på genbrugsplads.

Pesticider og kunstgødning opbevares på støbt bund i ladebygning. Pesticidrester og -emballage afleveres på genbrugsplads som farligt affald.

Der er kun sjældent veterinært affald på bedriften, da der sjældent er behov for dyrlægebehandling. Men hvis der er veterinært affald (kanyler, medicinrester, mv), tager dyrlægen det med retur.

Affald håndteres efter Roskilde Kommunes affaldsordning.

Olie og kemikalier: Olie og kemikalier (pesticider) opbevares på fast bund i ladebygningen. Spildolie (ved olieskift) opbevares i olietønder på fast bund i ladebygningen indtil det afhentes af firmaet ”Marius Pedersen A/S”. Mængden af spildolie er lille, og afhentning sker ca. hver 4.-5. år.

Olietanken til opvarmning er sløjfet - bruges kun halmfyring.

Tank til dieselolie er placeret i laden. Tanken er på 5.900 liter.

Opbevaring af gødning: Kunstgødning opbevares på fast bund i ladebygningen.

Kommunens vurdering

Det vurderes i forbindelse med tilsyn, om opbevaring og bortskaffelse af affald sker i overensstemmelse med Roskilde Kommunes affaldsregulativ. Det stilles ikke vilkår til at sikre dette, da husdyrbruget som virksomhed i Roskilde Kommune er forpligtet til at overholde de gældende retningslinjer i affaldsregulativet.

Regulativet for erhvervsaffald i Roskilde Kommune kan findes på kommunens hjemmeside.

Opbevaring af døde dyr er reguleret efter Fødevarestyrelsens bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr

4.2.14 Jord, grundvand, overfladevand, spildevand

Ansøgers beskrivelse

Spildevand: Der er ikke spildevand fra driftsbygningerne.

Sanitært spildevand: Der er ikke toilet eller brusebad i driftsbygningerne på Holmevej 120. Toilet og brusebad i stuehus benyttes.

Kommunens vurdering

For at sikre, at der ikke sker forurening af jord, overfladevand og grundvand stilles der vilkår til tankning og opbevaring af brændstof samt til opbevaring af olier og kemikalier. Kommunen vurderer, at håndtering og opbevaring af olie m.v. dermed vil foregå på en miljømæssig forsvarlig måde.

4.2.15 BAT – Bedste tilgængelige teknologi

Ammoniakfordampningen og BAT-emissionskrav udregnes i det digitale ansøgningssystem. Husdyrbrugets ammoniakfordampning er 231 N/år, og da fordampningen er mindre end 750 kg N/år er der intet BAT-krav til bedriften. Da alle dyrene går i dybstrøelse, er der i øvrigt ikke umiddelbart tiltag, der kan reducere ammoniakfordampningen.

Kommunens vurdering

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på 231 kg NH₃-N/år. Da det er lavere end 750 kg NH₃-N/år, er der ikke krav om, at husdyrbruget skal overholde et maksimalt BAT-niveau for ammoniakemission, og heller krav om andre parametre med baggrund i BAT.

Da husdyrbruget er et § 16 b-brug, er der ikke andre krav til anvendelse af BAT. Det vurderes, at husdyrbruget generelt anvender den bedste tilgængelige teknik.

4.2.16 Energi- og vandforbrug

Med den ansøgte ændring vurderes energiforbruget i produktionen ikke at stige.

Behovet for drikkevand på ejendommen forventes ikke at stige, da dyreholdet ikke forventes udvidet.

Kommunens vurdering

Roskilde Kommune vurderer, at der ikke skal stilles vilkår om energi- og vandforbrug i denne § 16 b tilladelse. Dog opfordres der til at have generel fokus på energi- og vandforbruget eventuelt i et årligt regnskab.

4.2.17 Uheld

Kommunens vurdering

Olie, kemikalier mv. opbevares i henhold til gældende regler og anvisninger og vurderes ikke at udgøre risiko for det omkringliggende miljø.

Roskilde Kommune vurderer, at der ikke skal stilles vilkår om uheld i denne § 16 b tilladelse.

4.2.18 Egenkontrol

Følgende punkter er anført til egenkontrollen på husdyrbruget.

- Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, som opbevares i 5 år.
- Veterinærmedicin anvendes efter gældende lovgivning, og dyrlægens anvisninger.
- Pesticider anvendes og opbevares efter gældende lovgivning.
- Forbrug af hjælpestoffer (vand, brændstof og energi) overvåges via driftsregnskabet.
- Der er dagligt opsyn med dyr og stalde. Herunder opsyn med el- og vandinstallationer, således at evt. lækager og uregelmæssigheder opdages straks.
- Logbog for udegående dyr.

- Logbog for afgræsning af det § 3-beskyttede område umiddelbart syd for ejendommen.

Kommunens vurdering

Der stilles vilkår om logbog for periode for udegående dyr og afgræsning af det § 3-beskyttede område umiddelbart syd for ejendommen.

Roskilde kommune finder det væsentligt, at der på husdyrbruget foretages egenkontrol, der indeholder dokumentation for overholdelse af vilkårene.

I tilladelsen fastsættes derfor vilkår om, at der ved tilsyn skal kunne oplyses om ændringer vedrørende husdyrgødningen.

Desuden skal der oplyses om rengøring af ikke-produktionsareal, hvis der kortvarigt er dyr – i henhold til § 38 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Vilkårene i denne tilladelse vil løbende blive gennemgået af tilsynsmyndigheden (kommunen) sammen med driftsherren ved miljøtilsyn.

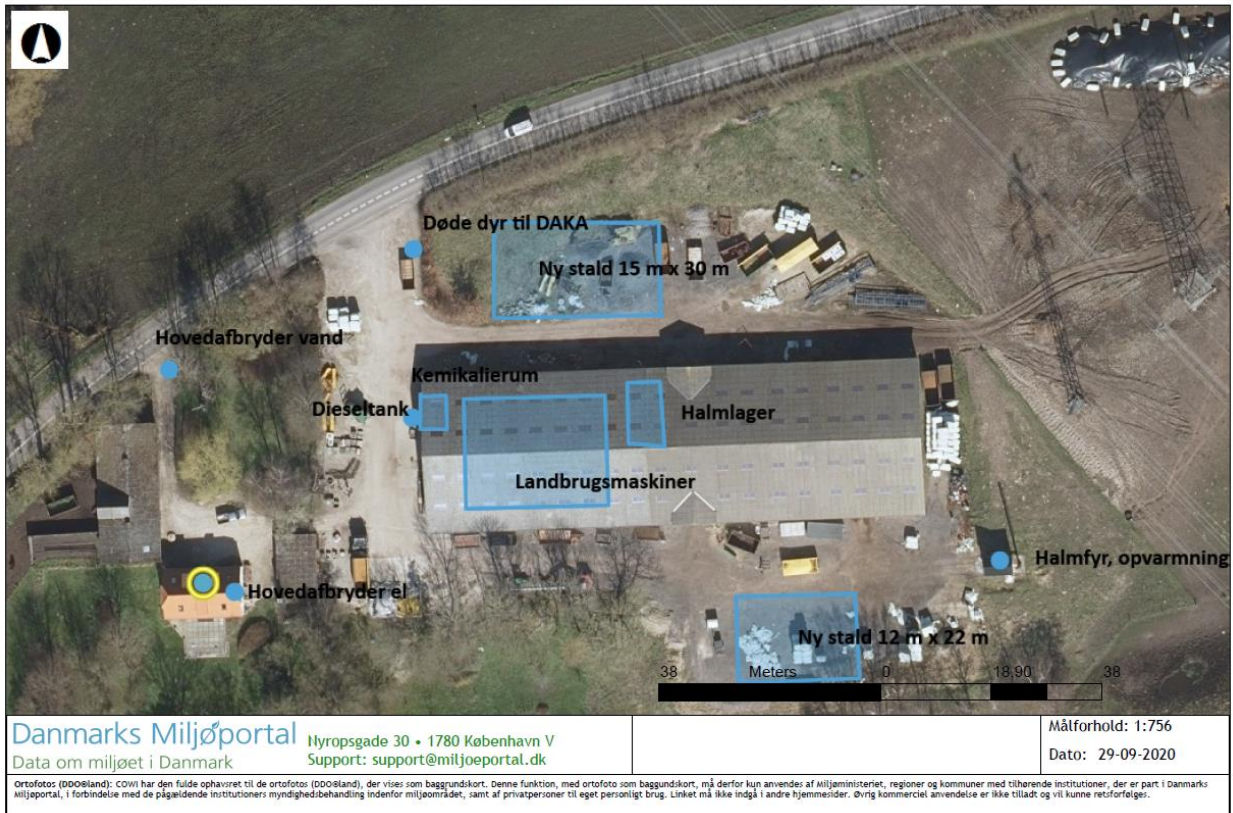
4.3 Samlet vurdering

Roskilde Kommune vurderer, at der kan meddeles miljøtilladelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening med de fastsatte vilkår og generel anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Husdyrbruget kan drives på stedet uden at medføre væsentlige virkninger på miljøet.

Bilag 1: Situationsplan

Situationskort

Bilag 2: Område for afgræsning

Afgræsning med sort skal afgræsses.

